

STATSBIBLIOTEKETS IT-STRATEGI

Statsbibliotekets vision

“Statsbiblioteket bidrager til kritisk og aktivt medborgerskab i en globaliseret verden ved at give flere adgang til mere indhold som kilde til oplevelse og viden”.

I forhold til IT vil Statsbiblioteket:

- *professionelt og fremsynet levere og vedligeholde services til understøttelse for Statsbibliotekets tre hovedopgaver som universitetsbibliotek, nationalbibliotek og overcentral for de danske folkebiblioteker.*
- *være bedst inden for digital indsamling af kulturarvsmaterialer og digital langtidsbevaring*
- *være førende inden for understøttelse af forskning i digitale samlinger*

Statsbibliotekets rammeaftale med Kulturministeriet

Rammeaftalen 2015-2018 har nye mål, der kræver stærk it-involvering og udvikling:

- Statsbiblioteket vil digitalisere kulturarven for at bevare den og for at skabe grundlag for at lette adgangen til den
- Statsbiblioteket vil øge benyttelsen af indvandrerbiblioteket ved at stille flere digitaliserede materialer til rådighed
- Statsbiblioteket vil imødekomme efterspørgslen efter digitale materialer til forskning og undervisning og sikre, at de kan tilgås på tidssvarende måde
- Statsbiblioteket vil indsamle og bevare kulturarvsmateriale, som ikke længere udgives i fysisk form
- Statsbiblioteket vil øge benyttelsen af bibliotekets digitale kulturarvsmaterialer
- Statsbiblioteket vil bistå forskere i at håndtere de stigende mængder forskningsdata som bidrag til at sikre troværdighed og kvalitet i dansk forskning
- Statsbiblioteket vil etablere en ny brugermedfinansieret service til datamining i de digitale kulturarvsmaterialer

Statsbibliotekets it-strategi

For at understøtte Statsbibliotekets vision og rammeaftale arbejdes der på fire strategiske hovedspor:

1. It til digital bevaring
2. It til digital forskning
3. Informationsforsyning til alle brugere
4. It til digital forvaltning

IT til digital bevaring

Statsbiblioteket er en stor aktør inden for digital bevaring. Statsbibliotekets digitale samlinger er landets største, og biblioteket har væsentlige kompetencer på hele området. Værktøjerne til digital bevaring er primært Open Source og udvikles i et internationalt samarbejde. Mængden af kommercielle løsninger inden for digital bevaring er begrænsede, men udbuddet er stærkt stigende. Det er strategien at forsvare og udbygge en ledende position i Danmark inden for dette område.

På området digital bevaring udarbejdes strategien i overensstemmelse med *Statsbibliotekets Strategi for digital bevaring* og *Statsbibliotekets Politik for digital bevaring*¹.

I **IT til digital bevaring** vil Statsbiblioteket:

- med Bitmagasinet tilbyde en økonomisk attraktiv infrastruktur i et samarbejde med Rigsarkivet og Det Kongelige Bibliotek, som lever op til international standard for sikker bevaring.
- arbejde systematisk med pilotprojekter omkring digital modtagelse af aviser og musik, samt bidrage til analyse af udfordringen i forhold til it-mæssigt og økonomisk at overgå fra fysisk til digital pligtaflevering.
- vedligeholde et særdeles højt kompetenceniveau på området ved:
  - at deltage i både nationale initiativer som fx digitalbevaring.dk og internationale initiativer som fx, IIPC (International Internet Preservation Consortium) og OPF (Open Preservation Foundation).
  - at arbejde med intern videndeling og tværgående organisering af opgaven mellem samlingsansvarlige og it-eksperter.
  - at opdyrke både nationale og internationale projekt- og samarbejds muligheder inden for digital bevaring.

IT til digital forskning

I hovedsporet **IT til digital forskning** vil Statsbiblioteket understøtte nye forskningsmetoder, der arbejder med og på digitale data. Fokus vil være på forskning i og omkring Statsbibliotekets digitale kulturarvssamlinger og infrastruktur, der udvikles og/eller stilles til rådighed for dette.

Vi arbejder blandt andet med følgende strategiske indsatsområder:

- **DeIC Nationale Kulturarvscluster, Statsbiblioteket:**
  - Etablering af en data mining facilitet, der på sigt skal være bruger-med-finansieret.
- **Data Management:**
  - Deltagelse i det nationale DM-forum
  - Projektet: Data Management i Praksis
  - Projektet: Video Life Cycle Data Management (VDM)

---

¹ <https://www.statsbiblioteket.dk/nationalbibliotek/digital-bevaring/politik-og-strategi>

- **Adgang til digitale samlinger:**
  - arbejde aktivt med Open Data
  - levere dataudtræk
  - servicere forskere

IT til digital forskning er et nyt strategisk hovedspor for Statsbiblioteket, og derfor vil aktiviteterne i de kommende år være af eksperimentel karakter. Aktiviteterne vil indebære opbygning af kompetencer inden for: jura, samlingskendskab, it-kompetencer og håndtering af henvendelser fra forskere. Der arbejdes derfor med at etablere en passende intern organisering, som bedst muligt og mest effektivt understøtter dette.

Informationsforsyning til alle brugere

I **informationsforsyning til alle brugere** vil vi med it understøtte Statsbibliotekets tre hovedopgaver som universitetsbibliotek, nationalbibliotek og overcentral for de danske folkebiblioteker med effektive løsninger, der er attraktive for slutbrugerne. I det omfang de opnåede kompetencer og løsninger kan udbredes til øvrige danske interessenter, vil Statsbiblioteket aktivt arbejde for denne udbredelse mod betaling eller øgede bevillinger.

Statsbiblioteket arbejder ved siden af www.statsbiblioteket.dk med tre konkrete kanaler: library.au.dk, Mediestream og Verdensbiblioteket, én for hver af de tre hovedopgaver.

I **informationsforsyning til alle brugere** vil vi:

- udvikle og vedligeholde tidssvarende og moderne formidlingsplatforme
- understøtte løbende tilgængeliggørelse af digitaliserede materialer
- udbygge koblinger til relevante informationstjenester
- konsolidere adgangsstyring via WAYF
- bruge OJS og OMP til formidling af digitale artikler og e-bøger

IT til digital forvaltning

I **IT til digital forvaltning** vil vi sikre effektive digitale værktøjer overalt i procesunderstøttelsen, fra medarbejdernes daglige it-arbejdsplads og workflowsystemer til effektive løsninger for brugerne af Statsbiblioteket.

I **digital forvaltning** vil Statsbiblioteket:

- i videst mulig omfang anvende administrative værktøjer stillet til rådighed via de statslige organer som ØSC og Slots- og Kulturstyrelsen.
- sikre hurtig og effektiv betjening af Statsbibliotekets brugere og understøttelse af Statsbibliotekets rolle som lånecenter ved fortsat udvikling og vedligehold af de workflowsystemer, der understøtter denne proces.

- sikre en opdateret, moderne og rentabel IT-infrastruktur på Statsbiblioteket - helt fra den enkelte medarbejders PC til servere mm.
- indgå aktivt i IT-sikkerhedsarbejdet med udgangspunkt i ISO27001.
- arbejde for yderligere professionalisering af driften, drift for andre og processerne fra udvikling til drift.

Revideret september 2016.

IT-strategien revideres igen i 2017 i relation til etableringen af Nationalbiblioteket.